

uredilo, da bi vsi naši pomočniki naj polagali mojstrske izpite v Soboti, ker so stroški na ta način res minimalni. To naj sforsirajo naši obrtniki, če že hočejo nastopati s predavanji v prid rokodelskih pomočnikov. — V tukajšnji bolnici je umrlo v septembru in oktobru 16 oseb, med njimi deset moških oseb in šest ženskih. Vsem pokojnikom želimo pokoj in mir!

Beltinci. 26. oktobra se je vršil pri nas plemski sejem, ki je zelo dobro uspel. Za sposobne je bilo priznanih 38 bikov, prodanih pa je bilo 16. Cena živine se je gibala od 5—6,75 Din za kg žive teže. Kakovost prignane živine je bila res prvovrstna in ni zaostajala za prvoizvoznimi bikji iz inozemstva.

Otrck podlegel opeklina. V Gornjih Slavečih na Goričkem je podlegel 16 mesečni Francek pri delavki Gom-

Zakaj je perilo na desni bolj belo?

Ker je perica za perilo na desni rabila boljše milo. Terpentinovo milo Zlatorog daje obilno gosto in belo peno, ki raztopi in izvleče iz tkanine vsako umazanijo. Z malo ročnega dela postane perilo kot da je novo, snežno belo in duhteče.

Zlatorogovo TERPENTINOVNO MILO

bač Tereziji opeklina, ker si je polil po sebi skledo vrelega močnika.

DRUŠTVENE VESTI

Občni zbor Prosvetne zveze.

Vršil se je v Mariboru v četrtek, 7. novembra, pod vodstvom predsednika **dr. Hohnjeca**, ki je v uvodnem nagovoru poudarjal med drugim naslednje:

»Storimo dva pogleda: nazaj in naprej. Ko gledamo nazaj, se nam ustavi pogled ob 17. februarju 1933, ki je za našo narodno prosveto pravec atar (črni dan), pr'rejen od njenih nasprotnikov. Naša prosveta ima svoje nasprotnike ne samo med Nemci, Madžari in Italijani, marveč tudi med sinovi našega naroda. In vprav ti so ji napisali smrtno obsodbo ter so jo, ker so imeli državno oblast v svojih rokah, tudi takoj izvršili. Pred stoletji je turška sablja izvrševala med našim narodom krvavo sekanje glav, v zimi 1933 pa so se razsekale prevažne osnovne celice našega ljudskega kulturnega organizma. Slovenski narodni organizem je zajedal pod tem protikulturnim činom, ki je zadel ves narod.

Politične persekucije (preganjanja), ki so se vršile pod prejšnjimi režimi neslavnega spomina (oprostite ta premili izraz, ostrejši bi bil na mestu), so zadele, in sicer občutno zadele posameznike, ta udarac pa je pogodil narodovo dušo. Njeno vroče hrepenenje po pristni narodni prosveti, ki naj da naši zemlji pravo kulturno podobo, je bilo namah oropano najboljših in najrazširjenjših sredstev, s katerimi se je prej tako dobrodejno udeleževalo v splošno narodovo korist. Povse kulturno je bilo naše delo, ne pa politično, kakor so nas oklevetali naši protivniki. Nje pa je res vodil zgolj politični nagib, vznikel iz sebičnosti: ubiti in razbiti so hoteli našo prosveto, da bi na njenih razvalinah zgradili svojo strankarsko politično stavbo. S tem brutalnim protikulturnim dejanjem so se postavili v isto vrsto z onimi, ki zatirajo po tujih državah prosveto slovenske narodne manjšine. Da so hoteli nepoboljšljivo ostati v tej vrsti, dokazuje dejstvo, da je bil naš predlog za ustanovitev nove Prosvetne zveze 18. junija 1935 odbit.

S tem so naši protivniki dokazali, da ne znajo iz zvezd čitati bodočnosti, ko so vendar njihove zvezde že ugašale. Ugasnile pa so definitivno v letošnji kresni noči. Na dan rojstva sv. Ivana Krstitelja (24. junija) je bila

porojena sedanja vlada, ki je v resnici vlada narodnega zaupanja in ki si je postavila veliko nalogo: konsolidacijo (ureditev, učvrstitev) notranjih razmer v državi. Predpogoj za tako ureditev je odstranitev glavnih krivic, storjenih pod prejšnjimi režimi. Med največjimi krivicami je brez dvoma razpust Prosvetne zveze. Zato je sedanji notranji minister g. dr. Anton Korošec z odločbo dne 15. julija zopet vzpostavil Prosvetni zvezi v Mariboru in v Ljubljani z vsemi včlanjenimi društvi.

Pogled naprej! Naša narodna prosveta je zopet svobodna. Kamen je od groba odvaljen, pečati so počili. Ko smo zopet začeli delati, se zavedamo velikosti naloge, ki nam je stavljena. Svobodni smo. Osvoboditi pa tudi moramo ljudsko prosveto, v kolikor je pod diktatorskimi režimi bližnje preteklosti prišla v suženjstvo lažnjivega svobodomiselstva in naprednjakarstva, verske mlačnosti in brezbrčnosti ali protivernega in brezbožnega marksizma. Duša našega ljudstva ne sme biti sužnja praznim frazom, strupenim lažem, škodljivim zmotam in usodnim zablodam. To osvobodilno akcijo moramo voditi z vso pozornostjo, vneemo in vztrajnostjo zlasti med našo mladino, ki je, odkrito to priznajmo, v nevarnosti. Rešiti jo more edino resnica, cela Kristusova resnica. Kjer ta ne vlada, tam mladina propada.

Izkustvo zadnjega časa kaže, kako pripravljiva liberalizem kot vzgojitelj mladine pot ko-

Svetovalci abesinskega cesarja.

V splošnem so razširjena napačna mnenja, da ima abesinski cesar bogznanj koliko evropskih svetovalcev ob strani. Do pred kratkim je imel negus 4 inozemske svetovalce. Dva od teh sta že zapustila abes. prestolico Addis Abebo. Eden je bil švedski general Virgin, ki je preustrojil abesinsko vojsko, a je koj po izbruhu sedanjih sovražnosti zapustil Abesinijo. Drugi je bil Anglež Frank Halput, ki je ostavil abesinski dvor letos majnika. Danes se cesar obrača še do dveh svetovalcev, ki pa nista Abesinca. Eden je Amerikanec Colson, ki vodi pogajanja za na-

Januš Golec:

Po divjinah Kanade

Ljudska povest po raznih virih.

(Dalje.)

Po preteku dveh dni za ono strašno nočjo na ravni ob jezeru je odprl Lavison oči na toplem ležišču pod streho človeškega bivališča. Franc je ležal blizu njega in ostro sopal . . .

Parkrat si je potegnil krepko preko čela, predno je bil siguren, da ne sanja, da je istinito pri ljudeh in ne več zunaj v pošastni severni zimi.

Skozi vrata so vstopili bradati belokožci, ga smehljaje pozdravljali in mu nudili gorkih okrepčil.

Kmalu je zvedel, da je pod krovom trojice traperjev, ki prezimujejo ob jezeru in nastavljajo pasti.

Dobri lovci so mu tudi razodeli, da se imata oba s tovarišem zahvaliti za rešitev ne njim traperjem, ampak njihovim psom.

V oni nedopovedljivo mrzli noči je trojica

18 traperjev trdo spala in je zadnji čisto slučajno pozabil upihnuti leščerbo. Psi, ki so se bili v noči stiščali pod streho, so zagnali naenkrat vsi silovit lajež. Traperji so se prebudili in metali polena v razgrajajoče, da bi jih umirili. Nič ni pomagalo, psi so lajali, cvilili in hoteli po sili skozi duri. Najmočnejšemu psu je uspelo, da je z vso močjo odpahnil zamrznjena vrata in celo krdelo tovarišev se je zakadilo za njim ven in na prosto. Hudo so lajali nekaj časa v noč ob obrežju jezera, nato so pa naenkrat utihnili, kakor bi odrezal.

Takole obnašanje dobro izvežbanih psov se je zdelo lovčemu čudno. Nekaj posebnega je moralo pse tako vznemiriti, da so zdvijali ven v najmrzlejšo noč.

Traperji so se oblekli, se oborožili in sledili psom, ki so vsi stali na bližnji vzboklini in zrl molče nekam v daljavo. Tudi možje so postali na gričku in skušali prodreti z očmi v temo. Nekaj čudnega, temnega se je plazilo k njim po snegu. Šele na poziv lovcev so obkrožili psi ono plazeče se čudo, ne da bi bili dali kak glas od sebe.

munizmu. Iz gnezd liberalnih roditeljev in vzgojiteljev vzletijo mladiči kaj radi pod zastavo komunizma, ki ruši vero, cerkev, družbo in državo. Mimo takih pojavov ne more iti prijatelj naroda brezbržnih oči in hladnega srca. Inkriminirati (obdolževati, obtoževati) ne hasne, oblast klicati na pomoč ne kaže, delati velja. Zato pa slove naš sklep: katoliška prosvetna akcija! Na evharističnem kongresu v Ljubljani sem v svojem govoru omenil, da prezident čehoslovaške države g. Masaryk ne najde zdravila za sedanje razmere v človeški družbi drugod ko v jezuitstvu, v Jezusovih naukih, v njih globoko življenjski obliki. Naš program je: totalno (popolno), integralno (celotno) jezuitstvo. Kristus — Bog in človek, naš najvišji učitelj in posvetitelj, bodi središče naše prosvete! Tako, le tako bomo rešili mladino in narod. Takšna prosveta je resnično rodoljubna in eminentno državotvorna.

Po govoru, ki je bil sprejet z velikim odobravanjem, je občni zbor na predlog predsednika sklenil odposlati naslednja dva brzojava:

Njegovemu Visočanstvu

knezu-namestniku Pavlu

Beograd.

Občni zbor Prosvetne zveze v Mariboru si usoja sporočiti Vašemu Visočanstvu kot visokemu pokrovitelju narodne prosvete izraz iskrene hvaležnosti z izjavo globoke vdanosti in zvestobe Njegovemu Veličanstvu kralju Petru II. in visokemu kraljevemu domu.

Predsednik dr. Josip Hohnjec.

Gospodu ministru

dr. Anton Korošcu, Beograd.

Prosvetna zveza v Mariboru pozdravlja z občnega zbora svojega častnega predsednika in restavratorja naše narodne prosvete z izrazom hvaležnosti in vdanosti.

Predsednik dr. Hohnjec.

Nato so občni zbor pozdravili g. podžupan Franjo Zebot, v imenu mariborske občine, v imenu prevz. g. knezoškofa g. stolni dekan

dr. Cukala in g. Vinko Zor v imenu Prosvetne zveze v Ljubljani. Poročilo, ki ga je podal Zvezin tajnik g. Sekolec, je ugotovilo, da se je zadnji dve leti fantovska mladina zbrala pod okriljem Katoliške akcije ter se tam versko in prosvetno udeleževala. Fantom so bili namgnjeni 3 tritedenski, odnosno štirinajstdnevni tečajji in 45 enodnevnih dekanjskih in okrožnih tečajev, ki se jih je udeležilo okoli 3000 fantov. Fantovskih odsekov je 60. Večjih fantovskih taborov je bilo 15, ki se jih je udeležilo 17.000 fantov. Razen fantovski organizaciji je Zveza posvetila svojo skrb poljudnemu poučnemu čitivu ter v to svrhu izdajala Prosvetne knjižice. Poslednja razprava o važnem predmetu »Cerkev, mati narodov«. Prvi zvezek nove serije, ki razpravlja o Slomšekju, je že pripravljen za tisk. Iz blagajniškega poročila, ki ga je podal g. Maležič, je razvidno, da znašajo aktiva nad 49.000 Din, ravno toliko pasiva, za nabavo knjig Prosvetne knjižnice v Mariboru je bilo izdano 48.739 Din. Pri volitvah je bil soglasno in z odobravanjem izvoljen za predsednika dr. Hohnjec; v odbor: dr. Jeraj, inž. Muri, Jos. Stabej, dr. Meško, dr. Sušnik, prof. Sekolec, Maležič, Geratič; za namestnike: dekan Gomilšek, ravnatelj Hrastelj, Alojzij Juranovič, prof. Rihter, prof. Prijatelj, prof. Kovačič (Celje), vikar Munda (Ljutomer).

Sprejeti so bili ti-le predlogi:

Dr. Hohnjec je stavil ta predlog: Katoliška prosveta, ki časti v velikem narodnem buditelju in prosvetitelju škofu Slomšekju svojega ustanovitelja in visokega vzornika, smatra za največjo srečo, da bi imela v Slomšekju svojega varuha in priporočnika v nebesih. Zato priporoča občni zbor Prosv. zveze vsem včlanjenim društvom, da smatrajo za svojo posebno dolžnost pomagati pri pripravah za beatifikacijo škofa Slomškega. Da to dosežejo, naj sodelujejo, da se program »Slomškov družine« izvrši. V to svrhu naj članstvo prosvetnih organizacij opravlja javne in zasebne molitve, prireja ali se udeležuje izvincerkvenih slovesnosti, akademij, zborovanj, sprevodov in sploh izvršuje vsa priporočila in navodila društva »Slomš. družina«. Predlog je bil z navdušenjem sprejet.

Naslednji predlogi, ki so bili sprejeti, dolo-

čajo: »Naš Dom« postane tudi glasilo Prosv. zveze; uvede naj se v vse šole vsako leto Slomšekova ura, v vsa društva Slomšekov dan; vsa društva praznujejo kot društvena praznika praznik Kristusa Kralja in praznik sv. Cirila in Metoda; z naših odrov naj izgine odrski šund in naj se tudi predvajajo igre, ki morejo versko in нравno vzgajati.

Mirko Geratič je podal izčrpano poročilo o delovanju fantovskih odsekov in o programu bodočega dela. V odbor vodstva fantovskih odsekov Prosv. zveze so bili izvoljeni: dr. Jeraj, dr. Meško, inž. Muri, prof. Sekolec, Mirko Geratič. V okviru občnega zbora Prosv. zveze se je tudi vršil dvodnevni tečaj za propagando našega časopisja, ki se ga je udeležilo 40 fantov iz vseh delov naše škofije.

*

Št. Janž pri Dravogradu. Kakor drugod tako tudi pri nas se bolj redko oglašamo, ker nočemo vsega na veliki zvon obešati. Dne 27. oktobra po sv. maši smo imeli po dveh letih zopet občni zbor našega prosvetnega društva. Zbralo se je res lepo število mož, fantov in deklet tako, da smo napolnili zadnji prostorček prostornega lokala. Občni zbor je bil zelo živahen. Na občnem zboru smo se spomnili našega pokojnega ljubega vladarja kralja Aleksandra ter mu zaklicali trikratni »Slava mu!«. Našemu notranjemu ministru dr. Antonu Korošcu smo poslali najudanejšo pozdrave kot zahvalo obnove naših društev. Ker imamo blizu tekstilno tovarno, je tudi precej naših ljudi, ki pristopajo k društvu, da je res lepo. Na občnem zboru se je izvolil agilni odbor, ki bo gledal, da ne bo naše društvo zadnje v tej dolini. Ustanovili smo tudi pevski ter dramatični odsek.

Sv. Marjeta ob Pesnici. Po dolgih bojih smo vendar prišli do prepotrebne ustanovitve Katoliškega prosvetnega društva. V teku zadnjega časa smo štirikrat z vsemi silami se borili za ustanovitev, a vse zaman. Neprijatelji krščanske prosvete so nam korak za korakom ugonabijali vsako pošteno delo. Da zdaj čim slovesneje proslavimo dan našega prosvetnega vstajenja, ki bo v nedeljo, 17. novembra, priredimo svečanost v cerkvi in izven nje. Ob šestih bo prva služba božja. Ob pol desetih slovesna sv. maša, ki jo bo v ta namen daroval

Vsi trije so bili mnenja, da ne gre za žival, ker to bi bili psi že davno raztrgali.

Prepričati so se hoteli na lastne oči ter od blizu, kdo in kaj se skuša pripiaziti po snegu na vrh.

Pohiteli so navzdol čudni pošasti nasproti. Prav iz bližine so prepoznali s pomočjo rok in nog plazečega se človeka, ki je vlekel za seboj majhne ročne sani. Ko se nesrečneža dvignili se je zgrudil ter padel v nezavest, ne da bi bil spregovoril le eno samo besedico.

Odnegli so oba izčrpanca v kočo, ju odrgnili z snegom ter mrzlo vodo, ju počasi ogreli, jima ulili v usta žganja in ju zakopali pod kožuhe, pod katerimi si bosta sigurno opomogla oba, ker sicer bi ju že bila zmogla do smrti obča izčrpanost in onemoglost.

Lavison si je pomogel hitro na noge. Težave so bile z bolj slabotnim Nemcem, kateremu se je bila odprla rana na plečih in se je boril tedne in tedne, predno je še prebolel srečno pljučnico.

Dobrim gostiteljem je zaupal Amerikanec, kod sta hodila, kaj vse doživela in kje ravno ob

Medvedjem jezeru sta naletela na prav znatne podzemeljske zaloge zlata. Najdbo platinata je skrbno zamolčal in jo hranil le zase in nemškega tovariša.

Malodane do pomladi sta se mudila rudarja pri traperjih ter jima pomagala pri nastavljanju pasti ter spravljanju kož. Sama tudi nista mogla na pot. Bila sta brez orožja in sploh brez vsega, kar potrebuje človek v Kanadi za potovanje.

Prisiljena sta bila, potrpeti tako dolgo, dokler niso naložili traperji zimskega kožuhovina-stega blaga in se odpravili z njim na daljni trg v mestece Resolution ob velikem jezeru Sužnjev. Radevolje so vzeli seboj tudi gosta.

Lavison in Franc sta bila prepričana, da se jima bo ponudila v prvem nekoliko večjem kraju kakor je Resolution prilika, da se dokopljeta od tamkaj po veliki reki Sužnjev v mesto Smith, ki je bilo tudi izhodišče njune zadnje kanadske ekspedicije. V Smithu sta bila znana in tamkaj so bile že razne družbe, katerim bi lahko ponudila v zakup velikansko premoženje vredno najd-bo platina.

kup abesinskih petrolejskih vrelcev, drugi je Švicar Auberson, ki sestavlja negusu poročila z bojišč v francoskem jeziku in jih odaja po radiju celemu svetu. Zadnji ima na cesarja in njegovo okolico največji vpliv.

Svetovalci abesinskega cesarja

so možje, ki so skoro vsi stari krog 70 let. V Abesiniji častijo starostno modrost ravno tako kakor na Japonskem in Grškem. Če je Abesinec na kaj ponosen, je na več tisoč letno preteklost svoje države. Abesinski dostojanstveniki radi naglašajo, da ima Etiopija ali Abesinija starejšo zgodovino nego starorimsko svetovno cesarstvo.